

Euroopa Komisjon

Meie: 09.12.2009 a

Peasekretariaat

Direktoraat E „Parem reguleerimine ja institutsionaalsed küsimused”

Üksus E.I "Institutsionaalsed küsimused"

Arvamuse avaldamine Euroopa kodanikualgatuse kohta

Eesti Noorteühenduste Liit (ENL) esitab käesolevaga oma ettepanekud Euroopa kodanikualgatuse kohta lähtudes Euroopa Komisjoni poolt avalikule arutelule esitatud küsimustest ja teemapüstitustest.

1. Minimaalne liikmesriikide arv, millest kodanikualgatuses osalevad kodanikud peavad pärinema

ENLi hinnangul on Lissaboni lepingus sisalduv nõue, mille kohaselt peavad kodanikualgatusele allakirjutanud pärinema „märkimisväärsest arvust liikmesriikidest” väga lai ning võimaldab erinevaid tõlgendusi. Ühelt poolt tuleb nõustuda, et oluline on tagada kodanikualgatuse representatiivsus ning ELi huvide piisav kajastatus, samas on kodanikualgatuse võimaldamise eesmärk ikkagi Euroopa Liidu institutsioonide ning kodanike lähendamise ning sellest lähtuvalt peaks seatav minimaalne liikmesriikide arv olema pigem väike, kui suur. ENLi hinnangul on selleks sobiv arv üks neljandik liikmesriikidest. Sarnasele seisukohale on jõudnud ka Euroopa Parlament ning lisaks on üks neljandik liikmesriikidest proportsioonina ELis kasutusel ka muudes valdkondades.

2. Liikmesriigis kogutud allkirjade minimaalne arv

ENL nõustub Euroopa Komisjoni seisukohaga, mille kohaselt on lisaks Lissaboni lepingus sisalduvale miljoni kodaniku nõudele vajalik kehtestada ka selliste kodanike minimaalne arv, kes peavad igas asjaomases liikmesriigis algatusele alla kirjutama. Arvestades suuri erinevusi ELi liikmesriikide elanike arvus, ei ole mõeldav kehtestada ühtne arvuline piir (nt 200 000 kodanikku). Seetõttu leiame, et otstarbekas on kehtestada piiriks teatud protsent liikmesriigi rahvastikust. Konkreetne protsent võiks olla 0,2% iga sellise liikmesriigi elanikest, kus allkirju kogutakse.

3. Õigus kirjutada alla kodanikualgatusele – vanuse alampiir

ENL on seisukohal, et tulenevalt mitmetes liikmesriikides, aga ka rahvusvahelistes huvikaitseorganisatsioonides (nt Euroopa Noortefoorum) aktiivselt käimasolevatest aruteludest valimisea langetamise üle erinevatel valimistel, sealhulgas ka Euroopa Parlamendi valimistel, 16eluaastani; asjaolust, et ühes Euroopa Liidu liikmesriigis on valimisiga Euroopa Parlamendi valimistel juba langetatud 16eluaastani ning lähtudes ka Euroopa Liidu uuest koostööraamistikust noortevaldkonnas ja noorte osaluse prioriteerimisest Euroopa Liidu poliitikates, on sobiv vanuse alampiir Euroopa kodanikualgatusele allakirjutamiseks 16 eluaastat.

4. Kodanikualgatuse vorm ja sõnastus

ENLi hinnangul on asjakohane kehtestada nõue, mille kohaselt kodanikualgatuses märgitakse selgelt sellise ettepaneku sisu ja eesmärgid, mille suhtes kutsutakse komisjoni üles otsustama. Õigusakti eelnõu vormi kohustuslikuks tegemine ei ole meie hinnangul

otstarbekas, küll aga peaks olema olema võimalus soovi korral kodanikualgatust esitada õigusakti eelnõu vormis. Oluline on vältida liigseid nõudeid kodanikualgatuse vormi ja sõnastuse puhul, vajalik on kehtestada miinimumnõuded, mis tagaksid kodanikualgatuse eesmärgi ühtse ja selge mõistetavuse.

5. Allkirjade kogumise, kontrollimise ja autentimise nõuded

ENL on arvamusel, et rangete nõudmiste seadmine allkirjade kogumisel ei ole otstarbekas. Otstarbekas on Euroopa Ühenduse õigusaktidega tagada, et liikmesriigid kindlustavad oma riigis Euroopa kodanikualgatusele kogutud allkirjade õigsuse nõuetekohase kontrollimise, kehtestamata sealjuures kodanikele põhjendamatuid täiendavaid nõudeid. ELi tasandil ei ole otstarbekas menetlusnõudeid täielikult ühtlustada. Samuti peaks allkirjade kogumine olema võimalik ka interneti teel. Liikmesriikide, nagu näiteks Eesti, kodanikud, kus on seadustatud digitaalallkirjad, peaksid saama võimaluse allkirjastada Euroopa kodanikualgatust ka digitaalselt. Nende liikmesriikide kodanikel, kellel puudub võimalus kasutada digitaalallkirja, peaks olema võimalus kasutada muid usaldusväärseid autentimisvahendeid (näiteks autentimine panga kaudu), mille on heaks kiitnud vastava liikmesriigi pädev ametiasutus. ELi kodanikele tuleb tagada hoolimata nende elukohariigist võimalus kirjutada alla kodanikualgatusele.

6. Allkirjade kogumise tähtaeg

ENL leiab, et mõistlik on kehtestada tähtaeg ning mõistlik tähtaeg allkirjade kogumiseks on üks aasta.

7. Kavandatud algatuse registreerimine

ENL on seisukohal, et kodanikualgatuse kohustuslik registreerimine on vajalik ning kõige otstarbekam on selleks luuda eraldi veebileht.

8. Komisjoni roll kodanikualgatuse läbivaatamisel

ENLi hinnangul on mõistlik kehtestada komisjoni poolt kodanikualgatuse läbivaatamiseks tähtaeg, mis ei tohiks olla suurem kui neli kuud.

9. Samateemalised kodanikualgatused

ENL leiab, et samateemaliste kodanikualgatuste korduv esitamine peaks olema lubatud, sest kodanikualgatuse esitamisele kehtestatud piirangud (minimaalselt miljon allkirja ning allakirjutanud kodanike pärinemine märkimisväärsest arvust ELi liikmesriikidest) tagavad selle, et kodanikualgatust ei esitataks liialt kergekäeliselt ning ebaoluliste küsimuste lahendamiseks.

Lugupidamisega,

Estonian National
Youth Council

Reg.nr: 80174062

Estonia pst. 5a
Tallinn 10143

Telefon: 6 616 487

E-post: enl@enl.ee
<http://www.enl.ee>

Swedbank
a/a: 221020678903

Ott Heidmets
juhatuse esimees

Martti Martinson
martti@enl.ee